

Sporočilo medijem

Skrb za zdravje, kakovostno prehrano in trajnostno prihodnost je naša skupna odgovornost

Le z medsebojnim sodelovanjem lahko ustvarjamo trajnosten, odporen in pravičen prehranski sistem

Ljubljana, 16. oktober 2025 – Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij pri GZS ob svetovnem dnevu hrane izpostavlja pomen lokalne pridelave in predelave hrane, prehransko pismenost in odgovorni prispevek industrije k zdravju potrošnikov. Ob tem poudarja, da živilska industrija v Sloveniji zagotavlja varno in kakovostno hrano in uspešno sledi prehranskim trendom, ki sledijo zdravemu življenjskemu slogu in skrbi za trajnost.

Ob svetovnem dnevu hrane želimo poudariti, da je skrb za zdravje, kakovost prehrane in trajnostno prihodnost skupna odgovornost pridelovalcev, živilske industrije, potrošnikov, raziskovalcev, izobraževalcev in odločevalcev. Le z medsebojnim sodelovanjem lahko ustvarjamo trajnosten, odporen in pravičen prehranski sistem, ki bo tudi prihodnjim generacijam zagotavljal varno in kakovostno lokalno pridelano hrano.

Že deset let na Zbornici kmetijskih in živilskih podjetij spremljamo napredek in prispevek podjetij k zdravju slovenskih potrošnikov v okviru projekta Zaveze odgovornosti, ki združuje podjetja treh živilskih sektorjev (brezalkoholnih pijač, mlekarstva in pekarstva). Ta so se s podpisom prostovoljnih zavez zavezala k proaktivnemu pristopu na področju prehrane in zdravja.

Sektor brezalkoholnih pijač letos beleži deset let od prvega podpisa zavez. Deset podjetij je okrepilo ukrepe za odgovorno oglaševanje, predvsem zaščito otrok, ter izboljšalo označevanje energijske vrednosti na embalaži. Podatki kažejo, da danes 250 ml brezalkoholne pijače vsebuje povprečno 12,5 kcal manj kot leta 2015 in 1,75 g sladkorja manj kot leta 2020.

V pekarstvu je osem podjetij prispevalo k zmanjšanju vsebnosti dodane soli v kruhu ter povečanju deleža polnozrnatih sestavin. V letu 2024 so za proizvodnjo izdelkov uporabili kar 1.462 ton polnozrnatih sestavin. K spodbujanju zdravih prehranskih navad potrošnikov pomembno prispeva tudi program varovanja in krepitve zdravja »Odloči se za POLNOZRNATO«, ki ga sofinancira Ministrstvo za zdravje in je del prizadevanj Dober tek Slovenija za več gibanja in bolj zdravo prehrano. »Odloči se za POLNOZRNATO« ozavešča o prednostih polnozrnatih živil in spodbuja njihovo vključevanje v vsakodnevno prehrano.

V mlekarstvu so predstavniki sedmih podjetij znižali dodani sladkor v mlečnih izdelkih in povečali ponudbo izdelkov z različnimi prehranskimi profili, predvsem tistimi z manj in brez dodanega sladkorja. Odličen primer napredka je, da en lonček mlečnega izdelka z dodanim sladkorjem danes v povprečju vsebuje 1,6 g manj dodanega sladkorja kot leta 2017.

Pomembno vlogo ima tudi ozaveščanje potrošnikov, saj z izbiro lokalno pridelane hrane in lojalnostjo domačim proizvajalcem neposredno podpirajo slovenski prehranski sistem, razvoj podeželja in stabilnost oskrbe.

Osrednji del zavedanja o pomenu hrane predstavlja prehranska pismenost – niz znanj, veščin in vrednot, ki posamezniku omogočajo načrtovanje, pripravo in uživanje hrane ter sprejemanje bolj zdravih in trajnostnih odločitev. Pomemben korak v smeri ozaveščanja potrošnikov in spodbujanja izboljšanja hranilne sestave živil predstavlja nova izdaja [Kataloga živil izboljšane hranilne sestave](#), ki bo ob svetovnem dnevu hrane izšel pri GZS – Zbornici kmetijskih in živilskih podjetij v sodelovanju z živilskimi podjetji.

Katalog na enem mestu predstavlja nabor izdelkov izboljšane in ugodne hranilne sestave – torej tistih, ki vsebujejo manj sladkorja, soli ali maščob oziroma več prehranskih vlaknin, vitaminov in mineralov. Predstavljena so živila, ki svoje prehranske prednosti izkazujejo z navedenimi prehranskimi in zdravstvenimi trditvami, pa tudi takšna, ki kljub odsotnosti trditev odražajo postopne reformulacije v smeri sodobnih prehranskih smernic. Poseben poudarek je namenjen polnozrnatim izdelkom, ki pomembno prispevajo k uravnoteženi prehrani.

Povezavo med prehransko pismenostjo in trajnostnimi prehranskimi izbirami krepimo tudi z mednarodnimi projekti. V okviru FoodUnfolded širimo znanje o hrani in prehrani prek člankov, dokumentarnih filmov in izobraževalnih vsebin. Interaktivne in poučne aktivnosti smo izvedli na dogodkih, kot so AGRA, Pozdrav brucem in bruckam 2025 ter Narava zdravje.

Z izobraževalnim programom FoodEducators pa spodbujamo prehransko pismenost že v šolah. V program se je vključilo več kot 100 slovenskih šol, z usposabljanji za bodoče učitelje, vzgojitelje ter učitelje osnovnih in srednjih šol pa smo od leta 2024 dosegli že več kot 400 pedagoških delavcev.

GZS – Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij pri tem igra pomembno vlogo kot ključna referenčna točka za razvoj in krepitev agroživilskega sistema v Sloveniji, saj povezuje deležnike, spodbuja inovacije in odgovorno ravnanje v prehranski verigi.

Dodatna gradiva:

[Zaveze odgovornosti – sektor pekarstva](#)

[Zaveze odgovornosti – sektor mlekarstva](#)

[Zaveze odgovornosti – sektor brezalkoholnih pijač](#)

[Katalog Odloči se za živila izboljšane hranilne sestave](#)